

РЕШЕНИЕ

№ 3376

гр. София, 01.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 17.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер 12904 по описа за 2024 година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от М. А. М., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 12112/21.11.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Жалбоподателят иска да бъде отменено решението като незаконосъобразно, постановено при съществени процесуални нарушения, както и в противоречие с материалния закон.

Твърди, че административният орган не е обсъдил основни факти от бежанска история. Направил е формален анализ на обстановката в С. и този анализ не кореспондира с личната бежанска история. Не е изпълнил задължението си да събере всички необходими доказателства. Не е обсъдена обстановката по неговото местоживееще. В държавата по произход продължава да е неспокойно, като обстановката на сигурността е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт, преминал в гражданска война. Следва да се има предвид променената обстановка след държавния преврат от м. декември 2024 г. Следва да се има предвид и становището на ДАНС.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, я оспорва и моли съда да я отхвърли поради съображения в административния акт. Моли да се вземат предвид съображенията по

административния акт. В съдебно заседание моли да се има предвид това, че самоволно е напуснал бежански център. Обстановката в С. значително се е подобрila, като следва да се имат предвид представените справки.

СГП счита жалбата за неоснователна. Не се установяват предпоставки за хуманитарен статут. Въпреки смяната на официалната власт не може да се направи извод за наличието на безогледно насилие. Моли да се съобразят новонастъпилите обстоятелства.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено следното:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), подадена от жалбоподателя на 12.8.2024 г. В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 1.2.2002 г. в [населено място], обл. X., арабин, мюсюлманин сунит, неженен. Личните му данни се установяват от декларация по чл. 30 от ЗУБ.

В интервюто за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че напуснал С. на 10.7.2024 г. за Турция, където останал за около месец, след което преминал българската граница нелегално с трафикант, който го настанил в апартамент и там го заловила полицията.

Сочи, че е напуснал държавата по произход, за да стигне в А., защото там има братовчеди. В района на селото, където е живял, е имало Червен кръст, от който получавали хранителни продукти. Майка му и двамата му братя се намират в С.. Този район се управлява от Режима и когато го търсят за армията се е налагало да плаща определена сума, за да не го вземат. Не е отбил военната си служба и не иска да служи. Трябва да работи, за да издържа семейството си, тъй като и баща му е починал. От 2018 г. до преди да напусне С. не е имало бомбардировки. Заплашван е от Режима, че ще влезе в затвора. Ако се върне в държавата по произход може да го хванат.

Не е имал проблеми, основани на етническата принадлежност и религия, нито с официалните власти, армията или полицията. Никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Не е заплашван, нито му оказвано физическо и/или насилие.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изгответи справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С.. Така справката от 2.7.2024 г. и справката от 27.8.2024 г., както и представената справка от 14.1.2025 г.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се

приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърдените в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение, административният орган е обсъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на человека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на человека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са мотивирали жалбоподателя да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така доколкото се установява, че жалбоподателят е напуснал страната на произход не поради опасността от такова преследване, а в търсене на по-добри условия на живот. В този смисъл следва да се ценят доказателствата във връзка с изявленото от самия него в интервюто. В интервюто си сочи още, че неговите роднини живеят в страната по произход. Не са напуснали С.. Самият жалбоподател е напуснал, защото от една страна сочи, че в С. не е безопасно и има война. Същевременно обаче сочи, че е искал да стигне в А.. Полицията го е задържала в С.. Не е лично преследван или заплашван по нито един от посочените по-горе критерии.

Предвид изложеното следва да се направи извод, че жалбоподателят действително сочи, че в областта, в която последно е живеел, са се водели военни действия, вкл. и е имало бомбардировки /през зимата на 2023 г./, но това не може да доведе до извод, че лично той е бил подложен на преследване по смисъла, посочен по-горе. Не се сочат, нито се доказват обстоятелства, въз основа на които да се направи извод в тази насока. Бежанская история също така съдържа противоречиви факти. От една страна сочи, че има бомбардировки, война, а от друга – твърди, че искал да стигне Г.. Подал е молба за убежище след като полицията го е заловила.

По отношение на възможността за мобилизация. Действително към датата на

приключване на устните състезания жалбоподателят е навършил пълнолетие и в тази връзка навежда доводи за служене в армията, но нежеланието да отбива военна служба, само по себе си, не би могло да е основание за предоставяне на статут. Следва да се съобрази и това, че след падане на режима на Б. А., вероятността от такава е сведена до минимум, поради което не може да се приеме, че има опасност жалбоподателят да бъде подложен на мобилизация именно от тази власт. Същевременно следва да се има предвид, че задължението за отбиване на военна служба, само по себе си, не е основание за предоставяне на статут.

Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, предвиждащ че действия по преследване могат да бъдат не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация, а именно:

5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

Ето защо настоящият състав, като извърши съвкупна преценка фактите в изложената от жалбоподателя бежанска история, счита, че не се установява наличието на предпоставките за предоставяне статут на бежанец. Не може да се приеме, че са налице предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, а именно – наличие на преследване, което да е от такова естество, че да има за последица нарушаване на основни права на человека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на человека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост. В конкретния случай, не може да се направи извод, че това преследване покрива фактическият състав на чл. 8, ал. 4 ЗУБ относно изискването за достатъчно тежко преследване по своето естество и повторяемост.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи безспорен и категоричен извод, че спрямо кандидата е осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ. Така установеното не попада в предметния обхват на предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма. Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език.

При обсъждане на представените доказателства не са допуснати процесуални нарушения. Видно от оспореното решение, административният орган е осъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и

съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставлен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилие в С. следва да се обсъдят представените по делото справки, цитирани по-горе. От тези справки се установява, че страната е разделена на четири зони на влияние. Фронтовите зони между тях са повече или по-малко консолидирани. Провинцията, където жалбоподателят е живял, в по-голямата й част, се е намирала под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили.

При съпоставката на справките от 2024 г. и последната, от 14.1.2025 г. следва да се приеме за установено, че на 27 ноември исламистката групировка Х. Т. ал Ш., чийто контрол е бил ограничен до част от провинция А. /Х./ и И., започнал офанзива в С. С., в резултат на което падат едноименният [населено място], [населено място], [населено място], а на 8 декември навлизат в Д.; в същия ден Б. А. напуска С..

Видно от справката от 14.1.2025 г. следва да се направи извод, че хуманитарната ситуация в С. непрекъснато се подобрява, както и че е налице завръщане на много бежанци в С.. На 8 януари 2025 г. Специалният пратеник на ООН за С. е заявил, че докато сигурността в някои райони се подобрява, безредиците продължават в Х. и Х.. Ситуацията в големи градове като А. и Д. се стабилизира.

Същевременно въоръжени групи, вкл. и на „Исламска държава“, както и над 60 групи с противоречиви цели, представляват заплаха за националната сигурност. Хуманитарната ситуация също е сложна. Над 15 млн. сирийци се нуждаят от здравни грижи, 13 млн. са засегнати от производствена несигурност а над 620 000 са вътрешно разселени. Ограничено е достъпа на вода за 400 000 души заради щетите на яз. Тишрин.

По отношение на провинция X., съобразно справката от 27.8.2024 г. се сочи, че се е намирала под контрола на Б. А.. С падането му от власт съобразно справката от 14.1.2025 г. безредиците все още продължават. Специалният пратеник на ООН съобщава за конфликт между Сирийската национална армия и Сирийските демократични сили. Обстановката е нестабилна.

Налице са спорадични конфликти – въоръжени нападения с огнестрелни оръжия, както и нахлуwanе на въоръжени групи от И., атакуващи американските групи в С.. Регистрирани са връщания на вътрешно разселени лица през 2022 и 2023 г.

Предвид установеното по делото, съдът намира, че следва да се направи следният извод: дори да се приеме, че след падане на режима на Б. А. съществува обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Ситуацията в С., вкл. и тази към датата на приключване на устните състезания вече не може да се определи като такава, че да води до опасност от *тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт*.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрение на обществено-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирана да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С..

Не съществува нито висока степен на индивидуална опасност, нито опасност вследствие на индивидуалните характеристики и в този смисъл не покрива условията за субсидиарна международна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 ЗУБ за да и се признае хуманитарен статут. Не са налице предпоставките за такъв статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република Б.. Личните, resp. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в Б. не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Доводът на оспорвачия, че административният орган не е обсъдил всички факти, свързани с личното му положение в страната му на произход, не се подкрепя от доказателствата по делото.

От изложената от чужденца бежанска история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу жалбоподателя, той не е имал проблем с официалните сирийски власти, вкл. и не сочи за конкретни призовки за отбиване на военна служба, няма реална опасност от тежки посегателства,

не е бил принуден на напусне страната си на произход поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унизилено отношение. В интервюто е посочил, че семейството му не е заплашвано. Нещо повече, пристигнал е в страната незаконно и чрез трафикант заедно с други сирийци, а след пристигането си е бил доведен пред органите на ДАБ, т.е. действията са изцяло целенасочени.

В процесния случай като е отказал да предостави на жалбоподателя статут на бежанец и хуманитарен статут, ответникът е постановил правilen и законосъобразен административен акт. Последното обуславя неоснователност на подадената жалба, която следва да бъде отхвърлена.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставлен статут на бежанец или хуманитарен статут в република България.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Вoden от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. М., гражданин на С. ЛНЧ: [ЕГН] срещу решение № 12112/21.11.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изгответо, пред Върховния административен съд.